

STYRDOKUMENT
POLICY
2023-10-04
DNR: 2017-219

Antagen av kommunstyrelsen den 10
september 2013, § 179
Gäller från och med den 1 oktober 2013 och
tillsvidare

Astma- och allergipolicy

Policyns syfte	2
Bakgrund	2
Mål för inomhusmiljön.....	3
Luftkvalitet, ventilation	3
Lokalernas användning	3
Städning och städbarhet	3
Rökning, pälsdjur, dofter och växter	4
Allergier och överkänslighet mot födoämnen	4
Handlingsplan.....	4

Policyns syfte

Syftet med policyn är att förebygga hälsoeffekter och symtom som har samband med inomhusmiljön och underlätta tillvaron för människor som har allergier och astma eller annan överkänslighet. Det innebär att den fysiska miljön i kommunens lokaler ska anpassas så att tillgängligheten för personer med astma-och allergiproblematik säkras.

Bakgrund

Många av de verksamheter som kommunen bedriver omfattas av miljöbalkens krav på inomhusmiljöer, t ex inom områdena utbildning, vård och annat omhändertagande, olika boendeformer och offentliga lokaler. Den som äger en fastighet eller driver en verksamhet ska ha kunskap om hur miljöerna påverkar människors hälsa och fortlöpande bevaka vilka risker som kan finnas. Redan när man konstaterar en risk för olägenhet ska denna förebyggas genom lämpliga åtgärder. I begreppet olägenhet för människors hälsa innefattas påverkan på människor som är något känsligare än normalt, t ex allergiker.

Arbetsmiljölagen ålägger arbetsgivare att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete, där bl a inomhusmiljö och allergifrågor ingår.

Ökningen av allergier och annan överkänslighet har varit stor under senare decennier, framför allt bland barn och ungdom. Det finns många olika källor till att vissa personer reagerar på inomhusmiljö, t.ex allergen från pälsdjur, dålig ventilation, ”sjuka hus”, tobakslukt mm.

Parfymade produkter och andra irriterande dofter kan orsaka besvär på olika sätt såsom uftvägsbesvär, astma, huvudvärk m m. Produkter att särskilt beakta är t ex

- Parfumer, rakvatten, hårgel, hårspray, deodorant med flera kroppsvårdsprodukter.
- Rengöringsmedel, tvätt- och sköljmedel.
- Blommor och växter
- Doftljus, doftblock m m

För den som är särskilt luktkänslig kan även små mängder parfymad produkt eller person orsaka problem.

Laholms kommun har sedan tidigare krav på doftfrihet vid upphandling av kemiska produkter.

Det finns ett antal åtgärder som kan vidtas föra att förebygga symtom hos dem som redan är allergiska för att på olika sätt underlätta tillvaron för dessa. Så långt det är möjligt och rimligt bör kommunen se till att de lokaler och miljöer som kommunen råder över kan utnyttjas av alla, även alla de som är allergiska eller överkänsliga. Den målsättningen är viktig i all verksamhet, men av extra stor vikt inom områden där kommunen driver verksamhet för särskilt känsliga grupper eller för människor som av olika anledningar har svårt att göra sin röst hörd, och i verksamhet som förutsätter en obligatorisk närvaro.

Mål för inomhusmiljön

Luftkvalitet, ventilation

- Kommunens lokaler ska ha en luftkvalitet som gör att människor som vistas där mår bra och inte drabbas av symtom från luftvägar och slemhinnor, huvudvärk mm
- De som ansvarar för fastighetsskötsel och underhåll ska ha god kunskap om ventilations- och värmesystemen, och hur de ska kontrolleras och justeras för bästa effektivitet
- De som använder lokalerna ska ha kännedom om systemens funktion och om hur de är dimensionerade i förhållande till lokalernas användningssätt
- Rutiner ska finnas för regelbunden kontroll av ventilationens funktion som innefattar ventilationens effektivitet i förhållande till lokalernas användning.
- Bygg- och inredningsmaterial ska väljas med utgångspunkt även från inomhus- och allergiaspekter, med avseende på innehåll och emissioner.
- Rutiner ska finnas för att fånga upp och hantera synpunkter från dem som använder lokalerna

Lokalernas användning

- De som är verksamma i kommunens lokaler och de som planerar verksamheten ska känna till vad lokalerna är avsedda och dimensionerade för, och deras begränsningar. Verksamhetsansvariga är även skyldiga att tillse att lokalerna inte används felaktigt vid utlåning.
- Vid planering och förändringar av verksamheten ska hänsyn tas till inomhusmiljöaspekter och anpassning av lokalerna ske. Verksamheten ska också anpassas till lokalens förutsättningar.
- Ombyggnads- och underhållsarbeten i lokalerna ska inte påverka dem som vistas där negativt
- Alla barn och elever i förskola och skola ska ges tillfälle till riklig daglig utevistelse, och förläggning utomhus av en större del av verksamheten i skolan/förskolan ska uppmuntras.
- Tydliga krav på fuktsäkerhet ska ställas vid uppförande och ändringar av kommunens byggnader.
- Fuktskador i befintliga byggnader ska förebyggas och, om de trots allt inträffat, åtgärdas effektivt på ett så tidigt stadium som möjligt.

Städning och städbarhet

- De som vistas i kommunens lokaler ska inte drabbas av ohälsa, överkänslighetsreaktioner eller allergiska symtom på grund av brister i eller okunskap om de rutiner som gäller kring städningen.
- Tydliga rutiner ska finnas såväl för själva städningen som för de förberedelser som åligger de verksamma i lokalerna, där en god städning ska betraktas som ett delat ansvar och inte enbart städpersonalens.
- Lokalernas utformning, material och inredning ska väljas med även städbarheten som ett kriterium, i samråd med städpersonal.

- Onödig nedsmutsning ska förhindras genom förebyggande åtgärder
- Städpersonal och annan personal som har städning som en del av sina arbetsuppgifter ska ha god kunskap om städningens och städmetodernas betydelse för inomhusmiljön.

Kemikalier som upphandlas är doftfria och väljs utifrån bästa möjliga egenskaper avseende astma- och allergipåverkan.

Rökning, pälsdjur, dofter och växter

- Ingen som vistas i, arbetar i eller besöker kommunens lokaler ska drabbas av symtom på grund av starka dofter.
- Ingen som vistas i, arbetar i eller besöker kommunens lokaler ska drabbas av symtom på grund av tobaksrök eller utsätts för tobaksrök mot sin vilja.
- De verksamma inom kommunen ska ha kunskap om de negativa effekter som tobaksrök har för såväl andras som för den egna hälsan.
- De som vistas i kommunens lokaler ska inte drabbas av överkänslighetsreaktioner eller allergiska symtom på grund av okunskap om pälsdjursallergier och vilka rutiner som gäller i verksamheten.
I kommunens lokaler, eller på skolgårdar får inte införas pälsdjur, andra än ledarhundar.
- De verksamma inom kommunen ska ha kunskap om starka dofter och de symtom de kan orsaka.
- Ingen som vistas i, arbetar i eller besöker kommunens lokaler ska få reaktioner på grund av att där finns olämpliga växter.
- De verksamma inom kommunen ska ha kunskap om vilka växter som kan användas och de problem olämpliga växter kan orsaka.

Allergier och överkänslighet mot födoämnen

- De som erbjuds mat i kommunal regi ska inte riskera att drabbas av reaktioner på födoämnen. Nötter, mandel och jordnötter är förbjudna i kosten och får inte föras in i skolans köks- eller hemkunskapslokaler. Detta gäller även vid utlåning av dessa till kvällskurser etc.
- Lärare, kökspersonal samt personal inom omsorgen skall ha kunskap om hur reaktioner på födoämnen förebyggs och hur man ska agera om det ändå händer.

Handlingsplan

1. Personal, elever, förtroendevalda och allmänhet informeras om vikten av att visa hänsyn och inte använda parfym eller andra doftande hygienprodukter vid arbete i eller besök i kommunala lokaler. Varje verksamhet ansvarar för att det finns fungerande rutiner för information.
2. Tydlig skyltning i offentliga lokaler om att dofter kan ge besvär samt regler avseende pälsdjur och rökning.

3. Verksamheterna skall använda sig av de doftfria kemiska produkterna som ingår i kommunens upphandling.
4. Kommunens personal ska informeras om vilka växter som kan vara lämpliga respektive olämpliga i inomhusmiljön och de problem som olämpliga växter kan orsaka.
5. Respektive verksamhet skall utarbeta rutiner för att säkerställa att dess personal har tillräcklig kunskap inom ovanstående målområden.